

Time:3 hours

Social Science - 8th Sep. 2022

M.M. 70

Part-A

(15 marks)

ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ : Multiple choice questions:

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਬਾਕੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਸਾਧਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

For the development of other resources, which resource should be fully developed?

A.ਖਣਿਜ ਸਾਧਨ Mineral resources B.ਨਾ-ਮੁੱਕਣ ਯੋਗ ਸਾਧਨ Inexhaustible resources

C.ਮੁੱਕਣ ਯੋਗ ਸਾਧਨ Exhaustible resources D.ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ Human resources

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਤਾਂਬਾ ਕਿਹੜੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਹਨ?

What type of minerals are iron and copper?

A. ਧਾਤੂ ਖਣਿਜ Metallic mineral B. ਅਧਾਤੂ ਖਣਿਜ Non-metallic mineral

C.ਪਰਮਾਣੂ ਖਣਿਜ Atomic mineral

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਜੰਗਲਾਂ ਹੇਠ ਹੈ?

What % of India's area is under forest?

A. 35.4 % B. 22.2% C. 11.8% D. 28.5%

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਕਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਕਪਾਹ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਢੁੱਕਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

Which soil is suitable for the cotton crop?

A.ਜਲੋਚ ਮਿੱਟੀ Alluvial soil B.ਲੈਟਰਾਈਟ ਮਿੱਟੀ Laterite soil

C.ਮਾਰੂਥਲੀ ਮਿੱਟੀ Desert soil D.ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ Black soil

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਰਮਾਣੂ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਹੈ?

Which among the following is an atomic mineral?

A.ਕੋਲਾ coal

B. ਯੂਰੇਨੀਅਮ Uranium

C.ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ Natural gas

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਕੋਲਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਕਿਸਮ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

What is the best quality of coal?

A. ਲਿਗਨਾਈਟ Lignite

B. ਐਂਥਰਾਈਟ Anthracite

B. C. ਬਿਟੂਮੀਨਸ Bituminous

D. ਪੀਟ Pea

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

When did modern period begin in Europe?

- A. 18ਵੀਂ ਸਦੀ 18th century   B. 19ਵੀਂ ਸਦੀ 19th century
C. 16ਵੀਂ ਸਦੀ 16th century   D. ਕੋਈ ਨਹੀਂ none

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?   When was the battle of Plassey fought ?

- A. 1757 ਈ /AD   B. 1857ਈਂ / AD   C. 1761ਈਂ/ AD   D. 1764ਈਂ/ AD

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9. ਕਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ?

Who was the first Indian to be successful in the civil services examination?

- A ਸੂਰਯਾ ਸੇਨ Surya Sen   B. ਸਤਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ Satinder Nath Tagore
C. ਰਵਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ Ravinder Nath Tagore   D. ਕੋਈ ਨਹੀਂ None

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10. ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿੱਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?

Where did Lord Cornwallis introduce the Permanent Settlement System?

- A. ਬੰਗਾਲ Bengal   B. ਬਿਹਾਰ Bihar
C. ਉੜੀਸਾ Orissa   D. ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ Bengal and Bihar

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11. ਖਾਸੀਸ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਸੀ?   Who was the head of the Khasis tribe?

- A. ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ Birsa Munda   B. ਜੈਪਾਲ Jaipal
C. ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ Tirut Singh   D. ਮਾਨ ਸਿੰਘ Maan Singh

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਖੋਲਿਆ ਗਿਆ?

Where was the first cotton factory established in India ?

- A. ਪੋਰਬੰਦਰ Porbander 1853   B. ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ Kurukshetra 1853
C. ਬੰਬਈ Bombay 1853   D. ਭਾਗਲਪੁਰ Bhagalpur 1853

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ?

How much time did it take to complete Indian constitution?

- A. 3 ਸਾਲ 18 ਦਿਨ / 3 years 18 days   B. 5 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ / 5 years 11 months
C. 2 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ 18 ਦਿਨ / 2 years 11 months and 18 days

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ? What is included in the preamble?

- A. ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ Main aims   B. ਮੌਲਿਕ ਕਰਤਵ Fundamental Duties
C. ਆਦਰਸ਼ Ideals   D. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ All of these

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15. ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਨ?

In which part of the Indian constitution are Fundamental Rights included?

- A. ਭਾਗ-1/ Part-1   B. ਭਾਗ-2 /Part-2   C. ਭਾਗ-3 / Part-4   D. ਭਾਗ-4 / Part -4

(Part- B) ਭੂਗੋਲ / Geography   Marks: 21

ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ / Objective type question   Marks :4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1.ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਪੌਦੇ..... ਸਾਧਨ ਹਨ। Plants and animals are..... resources.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2.ਭਾਰਤ ਦਾ..... ਰਾਜ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਹੈ।

.....state of India is the largest producer of gold .

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3: ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਕਿਸਮ ਪੀਟ ਹੈ ।   (ਸਹੀ/ ਗਲਤ)

The worst type of coal is peat.   (True/ False)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਜੰਡ ਅਤੇ ਖਜੂਰਾਂ ਪਰਬਤ ਬਨਸਪਤੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹਨ? (ਸਹੀ/ ਗਲਤ)

Accacia and date are of mountainous vegetation. (true /False)

ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ /Small answer questions :

Marks :4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1.ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ- ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?   What do we get from the sea?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਥੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?   What are the uses of copper?

ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: Long answer questions:

Marks:6

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਜੀਵ ਅਤੇ ਨਿਰਜੀਵ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।   or

Difference between biotic and abiotic resources .   Or

ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਸਾਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਥੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

From where do we get minerals and where are they used?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਮਿੱਟੀ ਸਾਧਨ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? Or

How is the soil sources be conserved? Or

ਪਣ ਬਿਜਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ?

Name the important factors for the generation of hydro- electricity

ਨਕਸ਼ਾ ਭਰੋ: (ਕੋਈ 7)	Fill map (any 7)	Marks: 7
1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਮੈਦਾਨ	Northern plains of India	
2. ਗੰਗਾ ਦਰਿਆ	River Ganges	
3. ਜਲੇਦ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇਕ ਖੇਤਰ	An area of Alluvial soil	
4. ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ	Black soil	
5. ਮਾਰੂਥਲੀ ਮਿੱਟੀ	Desert soil	
6. ਸਦਾਬਹਾਰ ਜੰਗਲ ਦਾ ਇਕ ਖੇਤਰ	one area of evergreen forest	
7. ਸੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ	one Gold producing state	
8. ਕੱਚਾ ਲੋਹਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ	Iron-ore producing state	
9. ਤਾਂਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ	Copper producing state	
10. ਮੈਗਨੀਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ	Manganese producing state	

Part- C ਇਤਿਹਾਸ / History

Marks : 20

ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ / Objective type questions

Marks: 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ.....ਕਾਲ ਸੀ ।

There was.....period in India in the 16th century.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. 1722 ਈ ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ..... ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ।

In 1722 AD the .....was abolished in Bengal.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ

ਸੀ ।

(ਸਹੀ / ਗਲਤ)

The objective of British policies was to protect the British interests in India.

(True /False)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਅੰਗਰੇਜੀ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

(ਸਹੀ/ ਗਲਤ)

During the British rule ,Indians were appointed on high posts in police departments.

(True / False)

ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: Small answer questions

Marks : 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ।

Write the 2 reasons of decline of small scale industries in India .

ਪ੍ਰਸ਼ਨ. 2 ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਵਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ?

In which states majority of tribal people lives?

ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: Long answer questions

Marks : 12

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਲੈਪਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕੀ ਸੀ? ਜਾਂ What was the Policy of Lapse ? Or

ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਐਕਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? / What do you mean by Regulation Act ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਨੀਲ ਵਿਦਰੋਹ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? Write a note on Indigo Revolt ? Or

ਕਿਸੀ ਦਾ ਵਣਜੀਕਰਣ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ? How the commercialization of Agriculture started?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। Write a note on tribal society ? Or

ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? Write a note on Birsa Munda.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. 1857 ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ?

Write any two causes of the Revolt Of 1857 AD.

Or

1857ਈਂ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ?

Write the causes of failure of the Revolt of 1857 AD.

Part - C ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ / Civics

Marks :14

ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: Objective type questions

Marks: 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ....ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

.....is a legal document, according to which the county is governed.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਭਾਵ ਸਾਰੇ.....ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ।

Secularism means to treat all.....equally.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3: ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ,ਜਾਤ,ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਨਸਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਠੀਕ / ਗਲਤ)

According to the constitution, discrimination can be made on the basis of religion, caste, sex and race. (True/False)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)

According to the constitution, no rights are given to citizens. (True/False)

ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ Small Answer questions

Mark-4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? What is meant by constitution ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕੀ ਹੈ? What is Preamble?

ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: Long Answer questions

Marks: 6

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1.ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ? ਜਾਂ

How was the constitution of India formed ? Or

ਸ਼ਰਾਬ ਬੰਦੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

What is meant by prohibition of liquor, how it should be put into practice?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਜਾਂ

What is meant by Justice? How has this ideal been implemented? Or

ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

What is meant by Social, Economic and political justice?

Prepared by: Raminder Kaur,SS Mistress

GMSSSS PAP CAMPUS, JALANDHAR

